Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100199

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-09-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кланца Микола Павлович
2. Klantsa Mikola Pavlovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-09-2020

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України"

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.601.009

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України"

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України"

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.41.35

Тема дисертації:

1. Особливості морфологічних змін у печінці щурів при гострому та хронічному отруєнні ацетилсаліциловою кислотою
2. Features of morphological changes in the liver of rats under conditions of acute and chronic acetylsalicylic acid poisoning

Реферат:

1. У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення актуального наукового завдання щодо встановлення особливостей морфологічних змін у кровоносному руслі та клітинних і тканинних елементах печінки щурів за умов експериментального моделювання гострого та хронічного отруєння ацетилсаліциловою кислотою з врахуванням стану кислотно-основної рівноваги та в'язкості крові. В результаті проведених досліджень встановлено, що паренхіма печінки інтактних статевозрілих щурів представлена гепатоцитами – клітинами з помірної електронної щільності цитоплазмою, порівняно

великими за розмірами чіткої округлої форми ядрами з центральною. локалізацією. Венозний відділ кровоносного русла щура має певні видові особливості: відповідно до поділу печінки на шість часток у них наявні шість часткових магістральних вен, які впадають виражений венозний колектор і який відкривається безпосередньо у каудальну порожнисту вену. Найбільшою за діаметром є вена найбільшої лівої частки. Гостре отруєння ацетилсаліциловою кислотою у токсичних дозах супроводжується суттєвим зниженням pH і в'язкості крові у щурів. У процесі хронічного отруєння ацетилсаліциловою кислотою через 1 добу експерименту також спостерігалася тенденція до зниження досліджуваних показників крові, проте ступінь її вираженості був значно меншим порівняно із гострим отруєнням. Через 3 доби від початку хронічної інтоксикації відбувалася стабілізація показників і навіть часткова компенсація pH. Проте, у подальшому рівень pH знову продовжував прогресивно знижуватися, не сягаючи, однак, рівня, що був зареєстрований при гострому отруєнні. На відміну від цього в'язкість крові, навпаки, набувала тенденції до зростання. При важкому ступені гострого отруєння ацетилсаліциловою кислотою у печінці щурів виникають структурні зміни у вигляді гідропічної дистрофії гепатоцитів з дезорганізацією і деструкцією крист мітохондрій, утворенням на їх місці вакуолей, розширенням цистерн гранулярної ендоплазматичної сітки. Основу таких змін складають розлади органного кровообігу у вигляді ворітно-венозного і печінково-венозного повнокров'я, звуження просвіту із зниженням пропускної здатності гілок печінкових артерій, набряку ендотелію капілярів і сладжем еритроцитів і які приводять до неоднакового ступеня кровонаповнення різних ділянок органу: ішемії перипортальних зон та гіперемії з капіляростазами інших ділянок. При цьому набувала тенденції до збільшення довжина венозного колектора печінки (на 8,8 %), водночас достовірно збільшувалися його ширина (на 29,3 %) і площа (на 37,5 %), (в обох випадках p□0,05). Площа ядер гепатоцитів у гіперемійованих зонах зростала на 14,5 % (p□0,05), у ішемізованих зонах вона знижувалася на 27,4 % (p□0,05). При цьому площа самих гепатоцитів у зонах гіперемії зростала на 18,7 % (p□0,05), а у зонах ішемії знижувалася на 6,7 % (p□0,05). Відповідно цитоплазма займала площу в гіперемійованих зонах на 20,9 % більшу ніж у контролі (p□0,05), а у ішемізованих – на 2,0 % меншу (p□0,05). Це приводило до зниження ядерно-цитоплазматичних співвідношень у зонах гіперемії на 4,2 % (p□0,05), а у зонах ішемії – на 25 % (p□0,05). Тобто у зонах гіперемії ядерно-цитоплазматичні співвідношення суттєво не змінювалися, у той час як у зонах ішемії реєструвалося їх достовірне зниження. Хронічне отруєння ацетилсаліциловою кислотою також приводить до виражених розладів органного кровообігу у печінці, які приводять до сповільнення органного кровотоку, ішемії тканин з розвитком та прогресуванням функціональних і дистрофічних змін в структурних компонентах органу, у перебігу яких можна виділити декілька етапів: раннє ураження у вигляді гідропічної дистрофії гепатоцитів (1 доба), період відносної компенсації і стабілізації (3-7 доба) і період відновлення прогресування структурних змін (14-28 доба). В процесі хронічного отруєння ацетилсаліциловою кислотою на 28 добу спостереження набувала тенденції до збільшення довжина венозного колектора печінки, водночас достовірно збільшувалися його ширина і площа. Посилення набряку гепатоцитів підтверджувалося подальшим наростанням рівнів їх кількісних характеристик. Достовірно зростала площа поперечного перерізу як самих гепатоцитів, так і їх ядер. При цьому площа гепатоцитів збільшувалася на 20,2 %, їх ядер – на 19,5 % і цитоплазми – на 20,3 % (в усіх випадках p□0,05). У результаті ядерно-цитоплазматичні співвідношення знижувалися на 11,0 %.

2. The dissertation presents a theoretical generalization and a new solution to the actual scientific problem of establishing the features of morphological changes in the bloodstream, cells and tissue of rat's liver under the conditions of experimental modeling of acute and chronic poisoning by acetylsalicylic acid given the state of acid-base balance and blood viscosity. Studies show that the liver parenchyma of intact mature rats consists of hepatocytes with a central round nucleus and cytoplasm of moderate electron density. The venous section of the rat bloodstream has certain specific features: according to the division of the liver into six lobes, they have six partial trunks, which flow into the big venous collector and which opens directly into the caudal vena cava. The largest diameter has the vein of the largest left lobe. Acute poisoning with acetylsalicylic acid at toxic doses is accompanied by a significant decrease in pH and blood viscosity in rats. Under the conditions of chronic poisoning of acetylsalicylic acid after 1 day of the experiment there was a tendency to decrease the investigated parameters

of blood, but its severity was much lower compared to acute poisoning. After 3 days from the beginning of chronic intoxication, stabilization of observed indicators and even partial compensation of pH occurred. However, further, the pH again continued to progressively, however, it was not reaching the level reported for acute poisoning. In contrast, blood viscosity, on the contrary, tended to increase. In severe acute acetylsalicylic acid poisoning structural changes occur in rat liver which lead to the slowdown of organ blood flow, tissue ischemia with the development and progression of functional and dystrophic changes in the structural components of the organ, in the course of which there are several stages: early lesions in the form of hydropic dystrophy of hepatocytes (1 day), a period of relative compensation and stabilization (3-7 days) and a period of recovery of the progression of structural changes (14-28 days). During chronic poisoning aspirin for 28 days observation acquired a tendency to increase the length of the venous reservoir liver, while significantly increasing its width and area. Increased swelling of hepatocytes was confirmed by a further increase of the levels of quantitative characteristics. The area of cross section of both hepatocytes and their nuclei increased significantly. At the same time, the area of hepatocytes increased by 20.2%, their nuclei - by 19.5% and cytoplasm - by 20.3% (in all cases, p□0.05). As a result, nuclear-cytoplasmic ratios decreased by 11.0%.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасимюк Ілля Євгенович
2. Herasymiuk Illia Yevgenovich

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гунас Ігор Валерійович
2. Hunas Ihor Valeriiovych

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Олександр Іванович
2. Kovalchuk Oleksandr Ivanovych

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олещук Олександра Михайлівна
2. Oleshchuk Oleksandra Mykhailivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фурдела Михайло Ярославович
2. Furdela Mikhailo Yaroslavovich

Кваліфікація: к. мед. н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Криницька Інна Яківна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Криницька Інна Яківна
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.